

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. birželio 22 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Oro transportas — Reglamentas (EB) Nr. 261/2004 — 2 straipsnio f punktas ir 10 straipsnio 2 dalis — Dalies bilieta kainos grąžinimas, kai keleivis skraidinamas žemesne klase — Sąvokos „bilietas“ ir „bilieto kaina“ — Keleiviui grąžintinos sumos apskaičiavimas“

Byloje C-255/15

dėl *Amtsgericht Düsseldorf* (Diuseldorfo (Vokietija) apylinkės teismas) 2015 m. balandžio 30 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. gegužės 29 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Steeff Mennens

prieš

Emirates Direktion für Deutschland

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen, teisėjai D. Šváby, J. Malenovský (pranešėjas), M. Safjan ir M. Vilaras,

generalinis advokatas Y. Bot,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— S. Mennens, atstovaujančio pačiam sau,

— *Emirates Direktion für Deutschland*, atstovaujamos advokato U. Steppler,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocati dello Stato* C. Colelli ir F. Di Matteo,

— Europos Komisijos, atstovaujamos W. Mölls, K. P. Wojcik ir N. Yerrell,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

* Proceso kalba: vokiečių.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 261/2004, nustatančio bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisyklės atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 295/91 (OL L 46, p. 2; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 1 t., p. 306), 2 straipsnio f punkto ir 10 straipsnio 2 dalies išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Steef Mennens ginčą su *Emirates Direktion für Deutschland* (toliau – *Emirates*) dėl prašymo grąžinti dalį bilieto kainos perkėlus į žemesnę klasę.

Teisinis pagrindas

- 3 Reglamento Nr. 261/2004 1, 2 ir 4 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:
 - „(1) Bendrijos veiksmams oro transporto srityje, be kita ko, turėtų būti siekiama užtikrinti aukštą keleivių apsaugos lygį. Be to, turėtų būti visokeriopai atsižvelgiama į vartotojų apsaugos reikalavimus apskritai.
 - (2) Atsisakymas vežti ir skrydžių atšaukimas arba atidėjimas ilgam laikui sukelia keleiviams rimtų nemalonumų ir nepatogumų.

<...>

 - (4) Todėl Bendrija turėtų sugriežtinti tuo reglamentu nustatytus apsaugos standartus, siekiant suteikti keleiviams daugiau teisių ir užtikrinti, kad oro vežėjai vykdytų veiklą suderintomis sąlygomis liberalizuotoje rinkoje.“
- 4 Šio reglamento 2 straipsnyje „Sąvokų apibrėžimai“, be kita ko, numatyta, kad šiame reglamente:
 - „f) „bilietas“ – tai galiojantis dokumentas, suteikiantis teisę į transportą, arba kitas lygiavertis nematerialus dalykas, įskaitant elektroninį, kurį išdavė arba įgaliojo išduoti oro vežėjas arba jo įgaliotasis atstovas“.
- 5 Minėto reglamento 8 straipsnio „Teisė atgauti sumokėtą sumą arba vykti kitu maršrutu“ 1 dalyje nustatyta:

„Kai daroma nuoroda į šį straipsnį, keleiviams leidžiama rinktis:

 - a)
 - per septynias dienas 7 straipsnio 3 dalyje numatytu būdu atgauti visą už bilietą jį perkant sumokėtą sumą, už neįvykusios kelionės dalį arba dalis sumokėtą sumą ir už jau įvykusią kelionės dalį ar dalis sumokėtą sumą, jei pagal keleivio numatytą kelionės planą skrydis nebeteko prasmės, taip pat tam tikrais atvejais
 - kaip galima greičiau skrydį į pirmąją išvykimo vietą;

<...>“

- 6 Šio reglamento 10 straipsnio „Perkėlimas į aukštesnę arba žemesnę klasę“ 2 dalyje nustatyta:

„Jei skrydį vykdančio oro vežėjas perkelia keleivį į žemesnę klasę nei nurodytoji įsigytame biliete, jis per septynias dienas 7 straipsnio 3 dalyje nurodytu būdu sugrąžina

- a) 30 % bilieto kainos – visų 1 500 kilometrų ar mažesnio atstumo skrydžių atveju,
- b) 50 % bilieto kainos – visų didesnio kaip 1 500 kilometrų atstumo Bendrijos vidaus skrydžių, išskyrus skrydžius tarp valstybių narių europinės teritorijos ir Prancūzijos užjūrio departamentų, ir visų kitų 1 500–3 500 kilometrų atstumo skrydžių atveju,
- c) 75 % bilieto kainos – visų skrydžių, kuriems netaikomas a arba b punktas, atveju, įskaitant skrydžius tarp valstybių narių europinės teritorijos ir Prancūzijos užjūrio departamentų.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 7 S. Mennens rezervavo ir įsigijo vieną bilietą, suteikiantį jam teisę vykti keliais *Emirates* vykdomais skrydžiais. Šie skrydžiai buvo: naktį iš 2013 m. liepos 26 d. į liepos 27 d. – iš Diuseldorfo (Vokietija) į Dubajų (Jungtiniai Arabų Emyratai), 2013 m. liepos 29 d. – iš Dubajaus į Tokiją (Japonija), naktį iš 2013 m. rugpjūčio 23 d. į rugpjūčio 24 d. – iš Singapūro (Singapūras) į Dubajų ir 2013 m. rugpjūčio 24 d. – iš Dubajaus į Frankfurtą (Vokietija). Skrydžiai iš Diuseldorfo į Dubajų ir iš Dubajaus į Tokiją turėjo būti pirmos klasės, o skrydžiai iš Singapūro į Dubajų ir iš Dubajaus į Frankfurtą – verslo klasės. Biliete atskirai buvo nurodyta visų S. Mennens įsigytų skrydžių „kaina“ – 2 371,92 euro, įvairūs mokėtini „mokesčiai ir rinkliavos“ ir „bendra“ mokėtina suma, t. y. 2 471,92 euro, tačiau nebuvo atskirai nurodyta kiekvieno skrydžio kaina.
- 8 Skrydžiui iš Diuseldorfo į Dubajų *Emirates* perkėlė S. Mennens iš pirmos klasės į verslo klasę, todėl jis, vadovaudamasis Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalies c punktu, paprašė grąžinti 1 853,94 euro, t. y. 75 % bilieto kainos, įskaitant mokesčius ir rinkliavas. Reaguodama į šį prašymą *Emirates* grąžino S. Mennens 376 eurus.
- 9 Nagrinėjant S. Mennens ir *Emirates* ginčą *Amtsgericht Düsseldorf* (Diuseldorfo (Vokietija) apylinkės teismas), pastaroji iš esmės teigia, kad, pirma, tuo atveju, kai bilietas suteikia teisę vykti keliais skrydžiais ir vienam skrydžiui ar jų daliai keleivis perkeliamas skristi žemesne klase, Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytą grąžintinos sumos procentinę dalį reikia taikyti ne bendrai šio bilieto kainai, bet tik atitinkamo skrydžio ar skrydžių dalies kainai. Ji teigia, kad, antra, ši procentinė dalis turi būti taikoma ne minėto skrydžio ar dalies skrydžių kainai, įskaitant mokesčius ir rinkliavas, bet kainai be šių mokesčių ir rinkliavų.
- 10 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad šios ginčo dalies išsprendimas priklauso nuo to, kaip reikia aiškinti Reglamento Nr. 261/2004 2 straipsnio f punktą, siejamą su 10 straipsnio 2 dalies c punktu.
- 11 Šiomis aplinkybėmis *Amtsgericht Düsseldorf* (Diuseldorfo apylinkės teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
 - „1. Ar Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalį, siejamą su šio reglamento 2 straipsnio f punktu, reikia aiškinti taip, kad „bilietas“ – tai dokumentas, kuris keleiviui (be kita ko) suteikia teisę į skrydžio dalį, kurią vykdančio buvo perkeltas į žemesnę klasę, net jei šiame dokumente nurodyti kiti skrydžiai, kaip antai jungiamieji arba skrydžiai atgal?

2. Jei atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas, ar Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalį, siejamą su šio reglamento 2 straipsnio f punktu, taip pat reikia aiškinti taip, kad „bilieto kaina“ yra pinigų suma, kurią keleivis sumokėjo už visus biliete nurodytus skrydžius, net jei jis buvo perkeltas į žemesnę klasę tik vykdant vieną skrydį?

Jeigu atsakymas į pirmąjį klausimą būtų neigiamas, ar nustatant pagal Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalį grąžintinos sumos dydį reikia atsižvelgti tik į oro transporto bendrovės paskelbtą rezervuotos klasės vežimo kainą už vežimo dalį, kurią vykdant keleivis buvo perkeltas į žemesnę klasę, o gal reikia padalyti skrydžio dalies, kurią vykdant keleivis buvo perkeltas į žemesnę klasę, atstumą iš viso skrydžio atstumo ir gautą dalmenį padauginti iš visos skrydžio kainos?

3. Ar Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalį taip pat reikia aiškinti taip, kad „bilieto kaina“ yra tik skrydžio kaina, neįskaitant mokesčių ir rinkliavų?“

Dėl Teisingumo Teismo kompetencijos

- 12 *Emirates* ginčija Teisingumo Teismo kompetenciją atsakyti į pateiktą prejudicinį klausimą ir teigia, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat neturi kompetencijos nagrinėti pagrindinę bylą.
- 13 Šiuo klausimu pažymėtina, kad tariamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo kompetencijos trūkumas neturi reikšmės Teisingumo Teismo kompetencijai.
- 14 Nacionalinis teismas prašo Teisingumo Teismo priimti prejudicinį sprendimą dėl Reglamento Nr. 261/2004 išaiškinimo. Šis reglamentas yra Europos Sąjungos institucijos priimtas aktas, todėl akivaizdu, kad pagal SESV 267 straipsnio pirmą pastraipą Teisingumo Teismas yra kompetentingas priimti sprendimą dėl minėto prašymo.
- 15 Be to, iš bylos medžiagos matyti, jog prašomas Teisingumo Teismo išaiškinimas yra būtinas, kad nacionalinis teismas galėtų priimti sprendimą pagrindinėje byloje. Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į kompetencijos pasidalijimą tarp Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų, pirmasis neturi tikrinti, ar sprendimas, kuriuo į jį buvo kreiptasi, priimtas laikantis nacionalinės teisės organizacinių ir procesinių taisyklių (2006 m. lapkričio 23 d. Sprendimo *Asnef-Equifax ir Administración del Estado*, C-238/05, EU:C:2006:734, 14 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo ir antrojo klausimų

- 16 Pirmuoju ir antruoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalies, siejamos su 2 straipsnio f punktu, nuostatas reikia aiškinti taip, kad tuo atveju, kai keleivis perkeltas skristi žemesne klase:
- bilietas, kuris turi būti vertinamas nustatant dėl to atitinkamam keleiviui grąžintinos sumos dydį, yra dokumentas, kuriuo suteikiama teisė keliauti šiuo skrydžiu, nors šiame dokumente nurodyti ir kiti skrydžiai, ir
 - kaina, į kurią reikia atsižvelgti, nustatant šios grąžintinos sumos dydį, yra arba suma, keleivio sumokėta už visus biliete nurodytus skrydžius, arba oro vežėjo paskelbta kaina už skrydį atitinkama klase, kurį vykdant keleivis buvo perkeltas į žemesnę klasę, arba dalis bilieto kainos, kuri atitinka tokio skrydžio atstumo ir viso vežimo, į kurį keleivis turi teisę, atstumo santykį.

- 17 Šiuo klausimu Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalies a–c punktuose nustatyta, kad jeigu skrydį vykdomas oro vežėjas perkelia keleivį į žemesnę klasę nei nurodytoji įsigytame biliete, jis turi grąžinti dalį šio bilieto kainos, kuri nustatoma atsižvelgiant į atitinkamų skrydžių atstumą.
- 18 Taigi šia nuostata susiejamos sąvokos „bilietas“ ir „skrydis“.
- 19 Sąvoka „bilietas“ Reglamento Nr. 261/2004 2 dalies f punkte apibrėžta kaip galiojantis dokumentas, suteikiantis teisę į transportą, arba kita lygiavertė nemateriali priemonė, įskaitant elektroninę, kurią išdavė arba įgaliojo išduoti oro vežėjas arba jo įgaliotasis atstovas.
- 20 Sąvoka „skrydis“ Reglamente Nr. 261/2004 neapibrėžta. Vis dėlto iš nusistovėjusias teismo praktikos matyti, kad skrydį sudaro vežimo oro transportu operacija, taigi tai tam tikras šio vežimo „vienetas“, vykdomas oro transporto vežėjo, kuris nustato jo maršrutą (2008 m. liepos 10 d. Sprendimo *Emirates Airlines*, C-173/07, EU:C:2008:400, 40 punktas ir 2011 m. spalio 13 d. Sprendimo *Sousa Rodríguez ir kt.*, C-83/10, EU:C:2011:652, 27 punktas).
- 21 Tad bilietas yra dokumentas, kuriuo keleiviui suteikiama teisė į transportą, ir ši teisė atsižvelgiant į konkrečią situaciją gali būti susijusi su vienu ar keliais skrydžiais.
- 22 Kiekvienas toks skrydis yra vežimo vienetas, todėl iš esmės vykdomas laikantis keleivio ir oro vežėjo sutartų sąlygų. Viena iš tokių sąlygų – keleivio vežimas nustatyta klase, kuri, kaip numatyta Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalyje, nurodyta įsigytame biliete.
- 23 Taigi keleivio turimas bilietas, be kita ko, suteikia jam teisę būti vežamam vykdam vieną ar kelis konkrečius skrydžius dėl kiekvieno tokio skrydžio sutarta klase.
- 24 Jeigu oro vežėjas keleivį, vykdydamas tam tikrą skrydį, perkelia į žemesnę klasę nei nurodytoji įsigytame biliete, keleivis per tokį skrydį negali pasinaudoti sutarta paslauga, nors yra už ją sumokėjęs kainą. Kita vertus, toks perkėlimas į žemesnę klasę neturi įtakos paslaugoms, sutartoms teikti vykdam kitus skrydžius, kuriais vykti keleiviui atitinkamais atvejais suteikia teisę bilietas.
- 25 Todėl Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalis netaikytina tiems kitiems skrydžiams.
- 26 Šią išvadą patvirtina Reglamentu Nr. 261/2004 siekiamas tikslas – kaip matyti iš reglamento 1, 2 ir 4 konstatuojamųjų dalių, šiuo reglamentu siekiama užtikrinti aukštą keleivių ir vartotojų apsaugos lygį sustiprinant jų teises tam tikrose situacijose, keliančiose rimtų nemalonumų ir nepatogumų, ir standartizuotai ir nedelsiant atlyginti sukeltą žalą (šiuo klausimu žr. 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *IATA ir ELFAA*, C-344/04, EU:C:2006:10, 82 punktą).
- 27 Iš tiesų, jeigu, kaip pagrindinėje byloje susiklosčiusiomis aplinkybėmis, oro vežėjas vykdydamas tam tikrą skrydį perkelia keleivį į žemesnę klasę nei nurodytoji jo įsigytame biliete, šis keleivis dėl savo patirtų nepatogumų per šį skrydį nepatiria biliete nurodytą klasę atitinkančio komforto.
- 28 Taigi konstatuotina, kad Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalimi siekiama kompensuoti konkrečius nepatogumus, susijusius su atitinkamu skrydžiu, o ne su visu vežimu.
- 29 Todėl apskaičiuojant šioje nuostatoje numatytos grąžintinos sumos dydį reikia atsižvelgti tik į skrydžio, kurį vykdam keleivis buvo perkeltas į žemesnę klasę, kainą, o ne į bendrą vežimą, į kurį bilietas suteikia teisę, kainą.
- 30 Vis dėlto, jeigu biliete nurodyta tik bendra vežimo kaina ir, be kita ko, nėra konkrečios skrydžio, kurį vykdam keleivis buvo perkeltas į žemesnę klasę, kainos, reikia atsižvelgti į bilieto kainos dalį, atitinkančią tokio skrydžio atstumo ir viso vežimo, į kurį keleivis turi teisę, atstumo santykį.

- 31 Iš tiesų, jeigu keleivis buvo perkeltas tik dalį savo vežimo, kurį atitinka tam tikras atstumas, keliauti žemesne klase, taikant šį metodą šiam keleiviui mokėtiną kompensaciją galima apskaičiuoti proporcingai jo vežimo daliai, kurią vykdant dėl perkėlimo į žemesnę klasę jis patyrė nepatogumų.
- 32 Remiantis visa tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad į pirmąjį ir antrąjį klausimus reikia atsakyti: Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalies, siejamos su 2 straipsnio f punktu, nuostatas reikia aiškinti taip, kad tuo atveju, kai keleivis perkeliamas skristi žemesne klase, kaina, į kurią reikia atsižvelgti nustatant šiam keleiviui grąžintinos sumos dydį, yra skrydžio, kurį vykdant jis buvo perkeltas į žemesnę klasę, kaina, išskyrus tuos atvejus, kai ši kaina nenurodyta biliete, suteikiančiame teisę vykti šiuo skrydžiu, – tokiu atveju reikia atsižvelgti į bilieto kainos dalį, atitinkančią minėto skrydžio atstumo ir visos vežimo, į kurį keleivis turi teisę, atstumo santykį.

Dėl trečiojo klausimo

- 33 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad tuo atveju, kai keleivis perkeliamas skristi žemesne klase, bilieto kaina, į kurią reikia atsižvelgti nustatant šiam keleiviui grąžintinos sumos dydį, yra tik paties skrydžio kaina, neįskaitant mokesčių ir rinkliavų.
- 34 Šiuo klausimu Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalies a–c punktuose, papildomai nepatikslinant, daroma nuoroda į „bilieto kainą“, o tai, kaip matyti iš atsakymo į antrąjį pateiktą prejudicinį klausimą, reiškia skrydžio, kurį vykdant keleivis buvo perkeltas į žemesnę klasę, kainą.
- 35 Nustatyta, kad ši kaina, be kita ko, apima du atskirus elementus, t. y., pirma, oro vežėjo taikomą bilietą įsigijusio keleivio vežimo „kainą“ ir, antra, už tai šio oro vežėjo gautus mokesčius ir rinkliavas.
- 36 Šie mokesčiai ir rinkliavos yra neišvengiama galutinės keleivio už oro vežėjo teikiamas paslaugas mokėtinios kainos dalis (pagal analogiją žr. 2012 m. liepos 19 d. Sprendimo *ebookers.com Deutschland*, C-112/11, EU:C:2012:487, 14 punktą ir 2014 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *Vueling Airlines*, C-487/12, EU:C:2014:2232, 36 punktą).
- 37 Vis dėlto iš Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalies a–c punktų bendros įžanginės sakinio dalies matyti, kad jei skrydį vykdantis oro vežėjas perkelia keleivį skristi žemesne klase nei nurodytoji įsigytame biliete, jis privalo šiuose a–c punktuose nustatyta tvarka grąžinti dalį bilieto kainos.
- 38 Šia sakinio dalimi pabrėžiama skrydį vykdančiam oro vežėjui tenkanti atsakomybė dėl perkėlimo skristi žemesne klase, nes būtent oro vežėjas ir tik oro vežėjas, skrydį vykdantis subjektas, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 20 punkte nurodytą teismo praktiką, nepaisydamas to, kas buvo sutarta su atitinkamu asmeniu ir už ką šis asmuo sumokėjo, priima sprendimą perkelti keleivį skristi žemesne klase nei nurodytoji jo įsigytame biliete.
- 39 Taigi Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio visa 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad, nustatant keleiviui grąžintinos sumos dydį, neatsižvelgiama į tokias skrydžio kainos dalis, kaip mokesčiai ir rinkliavos, nes, nors jos susijusios su skrydžiu, nėra nuo jo neatsiejamos.
- 40 Šią išvadą patvirtina Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalimi siekiamas tikslas – kaip pažymėta šio sprendimo 26–28 punktuose, šia nuostata siekiama fiksuota suma atlyginti už nepatogumus, patirtus dėl to, kad oro vežėjas perkėlė keleivį skristi žemesne klase ir todėl atitinkamas skrydis visą atstumą ir visą jo trukmę buvo ne toks patogus.
- 41 Iš tiesų, atsižvelgiant į šį tikslą, reglamento negalima laikyti teisiniu pagrindu nustatyti pareigą grąžinti (nors tik iš dalies ir tik kaip fiksuoto dydžio sumą) kainos sudėtinės dalis, kurių mokėjimo terminas ir dydis nesusiję su šiais nepatogumais, taigi ir su atitinkamo skrydžio vykdymu.

- 42 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi nustatyti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjami mokesčiai ir rinkliavos atitinka šiuos reikalavimus.
- 43 Šiomis aplinkybėmis į trečiąją klausimą reikia atsakyti: Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad bilieto kaina, į kurią reikia atsižvelgti nustatant keleiviui grąžintinos sumos dydį, kai keleivis perkeliamas skristi žemesne klase, yra tik paties skrydžio kaina, neįskaitant biliete nurodytų mokesčių ir rinkliavų, jeigu šių mokesčių ir rinkliavų mokėjimo terminas ir dydis nepriklauso nuo klasės, nurodytos įsigytame biliete.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 44 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 261/2004, nustatančio bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisyklės atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 295/91, 10 straipsnio 2 dalies, siejamos su 2 straipsnio f punktu, nuostatas reikia aiškinti taip, kad tuo atveju, kai keleivis perkeliamas skristi žemesne klase, kaina, į kurią reikia atsižvelgti nustatant šiam keleiviui grąžintinos sumos dydį, yra skrydžio, kurį vykdant jis buvo perkeltas į žemesnę klasę, kaina, išskyrus tuos atvejus, kai ši kaina nenurodyta biliete, suteikiančiame teisę vykti šiuo skrydžiu, – tokiu atveju reikia atsižvelgti į bilieto kainos dalį, atitinkančią minėto skrydžio atstumo ir viso vežimo, į kurį keleivis turi teisę, atstumo santykį.
2. Reglamento Nr. 261/2004 10 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad bilieto kaina, į kurią reikia atsižvelgti nustatant keleiviui grąžintinos sumos dydį, kai keleivis perkeliamas skristi žemesne klase, yra tik paties skrydžio kaina, neįskaitant biliete nurodytų mokesčių ir rinkliavų, jeigu šių mokesčių ir rinkliavų mokėjimo terminas ir dydis nepriklauso nuo klasės, nurodytos įsigytame biliete.

Parašai.